

TITULUS II.

DE PERSONIS ECCLESIASTICIS.

CAPUT I.

De Metropolita.

35. Episcopi, in ordinis potestate pares, in hierarchia iurisdictionis diversos gradus habent, quorum proximus super illos est Metropolitanarum dignitas. « Per singulas Provincias Episcopos singulos scire oportet, Episcopum Metropolitanum, qui praeest, curam et sollicitudinem suscepisse »¹.

36. Praecipua autem munera ac iura Metropolitanorum, plenum vigorem habentia, sunt: Suffraganeos a propriis Ecclesiis illegitime absentes S. Sedi denuntiare.

37. Suffraganeos ad erectionem et conservationem Seminariorum rite cogere.

38. Deputare Vicarium Capitularem in suffraganea ecclesia, sede vacante, si intra tempus praescriptum Capitulum Cathedrale eum non elegerit.

39. Dioeceses comprovincialium visitare, causa tamen cognita et probata in Concilio provinciali.

40. Tempore praescripto Synodum provincialem convocare, eique praeesse.

¹ Cap. 2, caus. 9, q. 3.

41. Exercere iurisdictionem in subditos suffraganeorum, cum causa per appellationem ad ipsum legitime defertur.

42. Metropolita potest per totam provinciam benedicere, crucem archiepiscopalem prae se ferre, pallio et pontificalibus uti.

43. Tandem invigilare debet, ut decreta Concilii provincialis fideliter observentur.

CAPUT II.

De Episcopis.

44. Certum omnino est, incolumitatem fidei morumque integritatem in singulis dioecesibus, specialissima ratione a norma regiminis illorum quos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, incrementa vel detrimenta habere. Unde cum Patribus Concilii Tridentini et Mexicani Tertii sequentia pastoralis officii munera rite et sancte exercenda Episcopis fraterna caritate commendamus.

45. Unius horae spatium singulis diebus orationi mentali Episcopus impendat, et singulis noctibus, aliquo tempore, conscientiam diligenti perscrutetur examine.

46. Sacrarum Scripturarum lectioni, praecipue librorum Novi Testamenti, SS. Patrum et probatorum auctorum, congruo tempore vacet, sanam doctrinam et sanctificationem hauriens.

47. Confessarium sibi deligat, aetate gravem; vita probatum et doctrina insignem: exercitiorumque spiritualium S. Ignatii a Loyola praxim annuatim non omittere satagat.

48. Assidue et instanter Evangelium praedicare tenetur Episcopus; quod siquidem est praecipuum eius

munus, sicut luculenter insinuatur per illa verba, in sua consecratione prolata: *Accipe Evangelium, vade, praedica populo tibi commisso*, et aperte a Tridentini Patribus declaratum fuit ¹, *quia praedicatio Evangelii... est praecipuum Episcoporum munus, statuit et decrevit eadem sancta Synodus omnes Episcopos.... teneri per se ipsos, si legitime impediti non fuerit, ad praedicandum sanctum Iesu Christi Evangelium*. Totis etiam viribus curet ut parochi et inferiores sacerdotes idem munus opportune et importune, in omni patientia et doctrina adimpleant, quo praesertim rudes pueri et ignari saluberrimo verbo Dei pascantur.

49. Singularem studio ad Seminarii regimen attendat; iuxta S. Sedis instructiones illud informet, et cuncta quae a Tridentina Synodo praescripta fuere, cunctaque quae in hoc Provinciali Concilio sint determinata diligenter observare faciat.

50. Ne libri ac libelli periodici puritati atque integritati doctrinae infensi per dioecesim diffundantur, vigilanter attendat, simulque sanae doctrinae librorum et foliorum diffusionem promoveat.

51. Collationes de rebus moralibus et liturgicis convenienter instituat, et resolutiones quae in eis latae fuerint, non antea quam ab ipso Episcopo vel a viris ad hoc deputatis sint recognitae, divulgentur.

52. Residentiae legem stricte servet, et non nisi ob causas legitimas, servatisque de iure servandis, ultra tres menses a dioecesi discedat.

53. Pastoralem dioecesis visitationem, si non totius, saltem notabilis eius partis, intra praefinitum tempus per se ipsum perficiat; et aliam partem saltem per sacerdotem specialiter deputatum invisere non omittat.

¹ Sess. 5, de ref. cap. 2.

Conc. Mechoacan.

54. Provideat dioecesis parochias, sive ad tempus et oeconomice, sive in perpetuum per canonicum concursum, iuxta instructiones et indulta S. Sedis, prout loci qualitas exegerit, et bono earum regimini expedire videbitur, dummodo certa et congrua parochorum sustentatio non desit.

55. Causas graviores quae maiori indigent studio et auctoritate sibi reservet.

56. Specialem habeat charitatem et sollicitudinem ut pauperes et egeni opportunam spiritualium auxiliorum et temporalium ministracionem accipiant, totisque viribus incumbat erectioni et conservationi hospitalium, orphanatrophiorum, aliarumque beneficentiae domorum, nec non charitatis congregationum.

57. Singulis decenniis SS. Apostolorum Limina visitet; si vero fuerit legitime impeditus, idoneum procuratorem constituat, qui status suae ecclesiae rationem Supremo Pastori reddat, servatis servandis.

CAPUT III.

De Vicario Capitulari.

58. Sapienter decreverunt PP. Tridentini, ut Capitulum, sede vacante, Vicarium idoneum infra octo dies post Episcopi mortem constituere omnino teneatur. Deputatio Vicarii, Archiepiscopo vel Episcopo antiquiori competit, si Capitulum Ecclesiae suffraganae vel metropolitanae negligens fuerit. Si omnes Vicarium eligere neglexerint, eum constituit Apostolica Sede.

59. Vicarius a maiori parte electorum praesentium eligi debet.

60. Ordinariam Episcopi iurisdictionem habet Vicarius Capitularis; ita ut Capitulum illam nullo modo

limitare possit, sive quoad tempus, sive quoad materiam, et administrationi Vicarii sese immiscere nequeat.

61. Vicarius Capitularis, post annum elapsam a die quo Episcopus pastorem explevit visitationem, dioecesim, civitatem et Capitulum visitare potest.

62. Emolumenta episcopalia temporis vacationis, neque ad Capitulum neque ad Vicarium pertinent, sed futuro reservantur Episcopo, deducto convenienti stipendio Vicario persolvendo.

63. Vicarius Capitularis intra annum vacationis literas dimissorias expedire nequit. Et generaliter ei interdiciuntur omnia per quae status ecclesiae mutaretur, aut iuribus episcopalibus praeiudicium inferretur.

64. Rationem reddere tenetur administrationis muneris sui Episcopo ad sedem vacantem promotus.

65. Officium Vicarii Capitularis cessat cum novus Episcopus litteras apostolicas de episcopatu sibi collato Capitulo exhibuerit et sedis suae possessionem ceperit. Eius remotio Sedi Apostolicae reservatur.

CAPUT IV.

De Concilio Provinciali.

66. Provincialia Concilia, perutilia imo necessaria sunt, testibus PP. Tridentinis, pro moderandis moribus, corrigendis excessibus, controversiis componendis, aliisque a sacris canonibus permissis.

67. Metropolita per se ipsum, seu illo legitime impedito, coepiscopus antiquior in provincia nostra, quolibet duodennio, prout Provinciis Americae Latinae concessum fuit, non praetermittat Synodum indicere. Reservato eidem Metropolitae iure illud frequentius prout necessitas postulaverit celebrandi.

68. Synodo provinciali Episcopi omnes suffraganei et alii qui de iure vel consuetudine vocandi sunt, omnino convenire debent, iis tantum exceptis, qui impedimento rationabili detineantur.

69. Suffraganei qui legitime impediti fuerint, procuratores mittere debent, qui votum decisivum, aut consultivum laturo sunt, prouti concilium ipsum decernat.

70. Omnes qui concilio intersint, suam detegant opinionem cum libertate filiorum Dei, nam ad hunc finem sunt vocati (memores tamen quod soli Episcopi de iure votum decisivum habent), sed magna charitate et modestia eam exponant.

71. Episcopi et omnes qui iure vel consuetudine Concilio interesse debent, omnia et singula quae a sancta Tridentina Synodo definita et statuta fuerunt, palam recipiant nec non veram obedientiam Summo Romano Pontifici spondeant et profiteantur. Simulque haereses omnes a sacris canonibus et oecumenicis conciliis, praesertim Tridentino et Vaticano damnatas, publice detestentur et anathematizent.

72. Statuta ac decreta concilii provincialis non antea promulganda erunt, quam a S. Sede sint recognita. Post recognitionem vero a Metropolita promulgabuntur, et tunc per totam provinciam vim legis habebunt.

73. Si quid dubii, de alicuius decreti sensu obortum fuerit, consulatur Metropolita, et iste, definitionem edat ad proximam usque synodum valituram, salva semper Apostolicae Sedis auctoritate.

CAPUT V.

De Synodo Dioeciesana.

74. Si semper perutile fuit clerum interdum convenire ad constringenda mutuae charitatis vincula, agendumque sub moderatione proprii Episcopi de disciplina ac de tuendis promovendisque Ecclesiae negotiis, id multo opportunius est hodie atque adeo necessarium, dum omnes adhibentur artes ad disgregandos animos, ad clerum abducendum a proprio pastore, populumque a clero, ad subvertendas leges ipsamque constitutionem Ecclesiae, et ad unitatem plane dissolvendam.

75. Dioeciesana synodus de iure quotannis celebranda est.

76. In quacumque dioecesis civitate Antistes synodum celebrare potest. Valde tamen oportet ut in civitate habeatur episcopali.

77. Vicarius Generalis convocare synodum non potest absque expressa Episcopi facultate. Vicarius vero Capitularis post annum elapsam ab ultimae synodi celebratione, potest aliam indicare.

78. Ad synodum cogendi sunt omnes qui iure vel consuetudine vocari debent.

79. Antistes suam ferendi leges potestatem in synodo modo solemniter exercet.

80. In synodi convocatione et celebratione observentur omnia praescripta in sacris canonibus et a Concilio provinciali, ac omnia quae in Pontificali Romano et in Caeremoniali Episcoporum sunt determinata.

CAPUT VI.

De Capitulis.

81. Capitulum Episcopis datum est, ut adiutor in difficilioribus rebus et in aerumnis solatium; ac proinde canonici suo adhaerere Praesuli debent, veluti membra capiti. Itaque, ipsum ut patrem venerentur ac diligant, eique prompto animo et obsequio obediant.

82. Quapropter, ut canonici potestatis episcopalis veri auxiliores habeantur, et ad conservandam augendamque disciplinam idonei iudicentur, maxime oportet ut sicut in diocesana hierarchia inferiores clericos officio et honore superant, ita etiam ceteris omnibus antecellant scientia et virtutum omnium laude, sacrarum legum observantia, fidei integritate, morumque honestate; debent igitur tum clericis, tum laicis, virtutum exemplar et norma fieri.

83. Collator omnium beneficiorum, quatenus non sint a S. Sede reservata, vel indubitato iure patronatus effecta, est Episcopus.

84. Praeter ius commune, statuta capitularia legitime introducta servare debent canonici, necnon legitimas consuetudines lapsu temporis firmatas pro chori disciplina, divinorum officiorum celebratione, conventibusque celebrandis, quae tamen non sint contrariae resolutionibus et decretis S. Sedis.

85. Statutorum exemplar quisquis canonicus antequam praebendae suae possessionem accipiat, habeat et apud se retineat. Opportunum quoque erit, ut quoties capitulariter congregentur canonici, aliqua statutorum pars perlegatur, quo facilius ea, et memoria teneant et opere religiose perficiant.

86. Omnes choro addicti statutis horis eidem interesse debent. Canonici autem choro quidem interessentes, assistentesque, minime vere canentes psallentesque, nullo pacto fructus suos facere possunt; et si forte eos percipiant, restitutioni tenentur.

87. Omnes canonici ac praebendati canere discant, ad minus ea quae unicuique intonare ex officio incumbat, sive in Missali sive in Breviario. Et qui culpabiliter, post annum a possessione suae praebendae, huiusmodi cantum ignoraverit, proportionatis pecuniariis poenis subiiciatur.

88. In canendo et psallendo unisoni et concordem esse debent; et in medio versiculi distincta fiat intermissio. Nec chori pars versiculum canere incipiat, cum pars altera versiculum suum nondum absolverit.

89. Omnes eodem tempore assideant, assurgant, caput detegant, aut cooperiant, stent, aut genuflectent, prout officii aut temporis ratio requirat. Omnia decora sint et gravia, Deo cui serviunt digna. Colloquutiones, risus, aut alia huiusmodi omnino devitentur. Neque epistolas aut alias scripturas dum officia celebrantur, legant. Demum, nullus a proprio loco, nisi iusta de causa discedat.

90. Chori praefectus, qui dignior de Capitulo esse debet, rerum omnium quae ad divinum cultum spectant sollicitus sit, ut ministri suo munere sedulo perfungantur, et divina officia solemniter ritu pro temporum ratione ac pie semper ab omnibus celebrentur; negligentes arguat, et ubi opus fuerit ad Episcopum deferat. Magistro caeremoniarum, in iis quae sui muneris sunt, omnes pareant, neque audeat quis ab illius ordinationibus, quavis auctoritate vel pretextu declinare. Praecantor psallendi rationem proponat ac moderetur, idque faciat

diligenter et graviter, ut fideles tum libentissime audiant, tum mente ad coelestia afferantur. Sacrarii cathedralis ecclesiae custodes seu sacristae, quorum saltem primus sacerdos esse debet, attentissime pervigilent, ut omnia munda sint et nitida, atque laicos in sacristia non admittant, nisi ex rationabili causa.

91. Praefecto Capituli ius Capitulum congregandi competit, salvo Episcopi potiore iure. Conventus vero habeantur tempore praescripto. Et si forte nulla tractanda occurrant, semper tamen congregentur canonici diebus designatis ad quamdam partem statutorum legendam.

92. Distributiones quotidianae solum personaliter praesentes canonici lucrentur canentes et psallentes, exceptis graviter aegrotantibus et iis qui tamquam praesentes legitime habentur.

93. Nemo canonicorum ultra tres menses a choro abesse licet, nec tempore Quadragesimae et Adventus. Ita etiam per vices disponantur vacationes, ut canonici numquam ultra tertiam partem abeant, ne cultus divinus imminuatur.

94. Quantitas decimarum Capitulis assignata, singulis annis collecta, capitularibus existentibus distribuatur, iuxta normas a S. Sede praescriptas et legitimam praxim.

CAPUT VII.

De Curia Episcopali.

95. Episcopalem curiam communiter constituunt: Vicarius Generalis, Minister a secretis, Notarius, Promotor et matrimoniorum Defensor.

96. Ad Episcopum pertinet eos constituere, eorum

munus iuxta canonica praescripta determinare, et iuramentum accipere de inviolabili secreto servando in rebus sub sigillo commissis. Officiales huiusmodi clerici sint, pietate, idoneitate et probitate conspicui.

97. Minister a secretis et Notarius elenchum sacerdotum dioecesis et omnium locorum adscriptionis apud se habeant. Codicem constitutionum et statutorum episcopaliunum unum, alterum autem facultatum a S. Sede Antistiti delegatarum accurate servent. Omnia documenta ac decreta sua subscriptione muniant, et in archiviis caute custodiant.

CAPUT VIII.

De Vicario Generali.

98. Vicarii Generalis facultates a voluntate et prudenti arbitrio Episcopi pendent, salva generalitate mandati.

99. Iurisdictio, iure ordinario Episcopo propria, communiter ad Vicarium transit; nam iste in his quae iurisdictionis sunt, Ordinarius censetur, atque unum idemque tribunal cum Episcopo constituit.

100. Vicarius Generalis ea facere nequit, quae Episcopus sibi reservaverit.

101. Nihil praestare potest eorum quae ad ordinis potestatem spectant, uti ecclesias et altaria reconciliare, consecrare, eisve pollutis sanctitatem restituere, neque litteras dimissorias ad ordines accipiendos tribuere.

102. Neque potest ea peragere quae ad Episcopum solummodo pertinent, tamquam Apostolicae Sedis delegatum.

103. Beneficia conferre nequit, fundare, suppressere, aut unire, factas uniones revocare, resignationes admit-

tere; et generatim in materia beneficiali nihil eorum quae sunt liberalitatis et gratiae agere potest.

104. Causas matrimoniales et criminales, irregularitates et suspensiones ex occulto crimine provenientes, relaxare et a casibus ab Episcopo reservatis, absolvere, sine speciali licentia aut facultate nequit.

105. In difficilioribus gravioribusque negotiis, nihil agat inconsulto Episcopo.

CAPUT IX.

De Promotore Fiscali.

106. Promotoris Fiscalis munus est, Ecclesiae iura tueri et promovere; in quo si negligenter se gerit, atque ex eius culpa per dioecesim et in clero libere grassentur vitia et scandala, ipsi coram Supremo Iudice Christo, imputabitur collapsa disciplina, legum conculcatio et animarum perditio.

107. Officium antea non exercent, quam in manibus Episcopi, vel eius secretarii iuret velle sese in omnibus fidelem praeberere, Dei honori et animarum saluti prospicere, immunitatem ecclesiarum et bona et ministros defendere, causas ecclesiasticas prosequi, Ecclesiae et Episcopi iura propugnare per documenta, testes et probationes congruentes.

108. Ad hoc officium eligatur sacerdos probatae vitae, iuris peritus, zelator domus Dei, christiana prudentia, mansuetudine et fortitudine praeditus.

109. Promotoris est in causis quibus officium interponit, formalitatum omnium in iure praescriptarum strictam observantiam vigilantissime curare.

110. In causis ex instantia partis sequutis officium non exercent, nisi de mandato iudicis, exceptis Indorum causis.

CAPUT X.

De Vicariis Foraneis.

111. Episcopus aptioribus in locis suae dioecesis Vicarios Foraneos instituere potest, qui iuxta delegatam potestatem, minora ac frequentiora negotia expediant ad accuratam disciplinae observantiam.

112. Vicarii Foranei, ad nutum Episcopi et intra iuris canonici limites, facultates habent. Sedulo igitur tenori illarum attendant, ne aliquid contra vel praeter mandatum Praesulis agant.

113. Vigilare ex officio tenentur vitae et moribus tum laicorum tum clericorum in suo degentium districtu, necnon observantiam sacrorum canonum, decretorum provincialis et dioecesanæ synodi, et episcopalium mandatorum promovere. Et in rebus gravioribus ad Episcopum vel Vicarium Generalem recurrant.

114. Omni qua possint modestia et charitate, prudentique zelo abusus et excessus eliminare curent, fideliterque de omnibus Episcopo referant.

115. Munus accipientes professionem fidei emittere debent, simul ac iuramentum praestare de illo recte ac fideliter implendo.

CAPUT XI.

De Parochis.

116. Parochi, licet ad tempus fuerint nominati, antequam paroeciae possessionem capiant, professionem fidei in manibus Episcopi, vel, eo impedito, in manibus eius Vicarii facere tenentur.

117. Praecepto divino praescriptum est omnibus qui curam animarum gerunt, suas oves cognoscere, pro